

Strava v daňových výdavkoch podnikateľa

Z pohľadu uplatnenia stravy ako daňového výdavku podnikateľa, zákon č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZDP“) rozoznáva dve situácie a to

- stravovanie vynaložené v súvislosti s činnosťou vykonávanou mimo miesta, v ktorom túto činnosť vykonáva [§ 19 ods. 2 písm. e) ZDP],
- stravné vynaložené za každý odpracovaný deň v kalendárnom roku [§ 19 ods. 2 písm. p) ZDP].

V nasledovnom príspevku bude rozobratá strava poskytovaná na „pracovisku“ podnikateľa.

Podľa § 19 ods. 2 písm. p) ZDP, daňovník vykonávajúci podnikateľskú alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť (dosahujúci príjem podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP) môže uplatňovať do daňových výdavkov aj výdavky **na stravné** okrem výdavku na stravu, ktorá bola poskytnutá ako nepeňažné plnenie držiteľom [§ 9 ods. 2 písm. y)] poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti, **najviac však vo výške ustanovenej na kalendárny deň pre časové pásmo 5 až 12 hodín** podľa zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o CN“), **čo je od 1.12.2016 do 31.5.2018 suma 4,50 eura** za každý odpracovaný deň daňovníka a **od 1.6.2018 suma 4,80 eura**.

Pri zahŕňaní výdavkov vynaložených na stravovanie daňovníkom s príjmami podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP do daňových výdavkov je nutné sledovať ich

- * preukaznosť a
- * rozsah a výšku.

Aby výdavky (náklady) na stravovanie podľa tohto ustanovenia splnili podmienku **preukaznosti** musí ich daňovník preukázať dokladom. Môže ísť napr. o doklad o nákupe stravných lístkov alebo stravovacích poukážok, alebo doklad o nákupe jedla napr. z reštaurácie, bufetu a pod. V žiadnom prípade nemôže ísť o paušálne uplatňovanie výdavkov, nakoľko by nebola splnená podmienka preukaznosti vymedzená v § 2 písm. i) a § 19 ods. 1 ZDP.

V nadväznosti na znenie § 19 ods. 2 písm. p) ZDP, musí daňovník aj preukázať, že skutočne odpracoval deň, na ktorý si uplatňuje výdavok na stravovanie, pričom spôsob akým túto skutočnosť bude preukazovať ZDP neukladá.

Zároveň musí daňovník aj preukázať, že skutočne odpracoval deň, na ktorý si uplatňuje výdavok na stravovanie, pričom spôsob akým túto skutočnosť bude preukazovať ZDP neukladá.

Príklad

Daňovník si nakúpil stravné lístky spätne za už ubehnuté časové obdobie, t.j. napr. vo februári si zakúpil stravné lístky za odpracované dni v januári. Splňa takýto nákup stravných lístkov podmienky pre ich uplatnenie do daňových výdavkov podnikateľa?

Nie nespĺňa. Zakúpenie stravných lístkov vo februári za odpracované dni v januári nespĺňa podmienku preukaznosti vynaloženia výdavkov na stravovanie za odpracovaný deň, vzhľadom na skutočnosť, že dodatočným spôsobom nemôže byť preukázané stravovanie za obdobie, ktoré už ubehlo. Zakúpenie stravných lístkov je len jedna z možných foriem uplatnenia si stravného do daňových výdavkov. V prípade, ak daňovník nemal zakúpené stravné lístky, môže si uplatniť stravné do daňových výdavkov napr. formou dokladu o nákupe jedla v príslušnom stravovacom zariadení.

Príklad

Daňovník podnikateľ si zakúpil v novembri 2018 bagetu v hodnote 1,50 eura. Môže si uplatniť vynaložený výdavok na bagetu ako daňový výdavok na stravné v súlade s § 19 ods. 2 písm. p) ZDP? Môže si uplatniť tento vynaložený výdavok na zakúpenie stravy v maximálnej výške stravného stanoveného podľa zákona o cestovných náhradách, t.j. vo výške 4,80 eura?

Jednou z podmienok pre uplatnenie výdavkov vynaložených na stravné podnikateľa je podľa § 19 ods. 2 písm. p) ZDP, že takéto výdavky (náklady) sa môžu uplatniť najviac v rozsahu a vo výške, ktorá je ustanovená pre zamestnancov v osobitných predpisoch. Podľa § 152 ZP zamestnávateľ zabezpečuje stravovanie zamestnancom **najmä** podávaním jedného teplého hlavného jedla vrátane vhodného nápoja v priebehu pracovnej zmeny. Nejde o taxatívne vymedzenie, že musí ísť len o hlavné teplé jedlo ale najmä by malo ísť o takýto druh jedla zabezpečovaného zamestnávateľom. Z uvedeného teda vyplýva, že aj výdavok vynaložený na nákup bagety alebo napr. šalátov, iných studených jedál resp. jedál rýchleho občerstvenia je možné posudzovať ako výdavok na stravné, ktorý môže byť uplatnený ako daňový výdavok.

Ak však podnikateľ skutočne vynaložil na nákup stravy len 1,50 eura nie je možné aby si uplatnil do daňových výdavkov výšku výdavku, ktorú skutočne (preukázateľne) nezaplatil aj keď súvisiaci predpis, t.j. zákon o cestovných náhradách umožňuje uplatniť ako daňový výdavok v období od 1.6.2018 sumu vo výške 4,80 eura.

Príklad

Daňovník vykonávajúci podnikateľskú činnosť si zakúpil v januári 2018 celkom 240 stravovacích poukážok v hodnote 3,50 eura za jednu poukážku u sprostredkovateľa stravovania na zabezpečenie svojho stravovania v roku 2018. Môže si výdavok na nákup týchto stravovacích poukážok zahrnúť do daňových výdavkov za rok 2018?

Daňovníkovi vzniká nárok na výdavky na stravovanie za každý odpracovaný deň v roku 2018, a to za odpracované dni do 31.5.2018 vo výške 4,50 eura za deň a od 1.6. 2018 vo výške 4,80 za deň. Ak teda daňovník odpracuje kalendárne dni, na ktoré má poukážky zakúpené a zároveň mu nevznikol nárok na stravovanie v súvislosti s pracovnou cestou alebo v súvislosti s výkonom závislej činnosti, potom výdavok za nákup stravovacích poukážok v hodnote 3,50 eura je daňovým výdavkom.

Príklad

Daňovník je živnostníkom a dosahuje iba príjmy zo živnosti. Nakúpil si stravné lístky v stravovacom zariadení iného zamestnávateľa, kde mu vydávajú teplé jedlo na základe stravného lístka. Cena jedla je 4 eurá. Môže si výdavok na nákup týchto stravných lístkov zahrnúť do daňových výdavkov?

Daňovník si môže výdavky na stravné lístky zahrnúť do daňových výdavkov za tie kalendárne dni, v ktorých vykonával podnikateľskú činnosť. Ak cena stravného lístka je 4 eurá, potom si môže do daňových výdavkov zahrnúť sumu 4 eur za každý jeden odpracovaný kalendárny deň.

Príklad

Živnostník si uplatňuje v daňových výdavkoch výdavky na stravovanie podnikateľa v sume 4,50 eura za každý odpracovaný deň. Môže tieto výdavky na stravovanie preukázať aj nákupom stravovacích poukážok v hodnote 3 eur a 1,50 eura, alebo je potrebné nakupovať iba stravné poukážky v hodnote 4,50 eura?

Pre uplatnenie daňového výdavku na stravovanie je potrebné preukázať nákup stravovacích poukážok, pričom výška daňového výdavku môže byť maximálne 4,50 eura, resp. 4,80 eura za každý odpracovaný deň. Pritom nie je rozhodujúce, v akej hodnote daňovník nakupuje stravovacie poukážky, dôležité je dodržať výšku výdavku, ktorý je limitovaný sumou stanovenou zákonom o cestovných náhradách.

Príklad

Daňovník vykonáva činnosť súkromného veterinára, pričom pracuje na farmách počas celého kalendárneho roka. Svoj odpracovaný deň má zaevidovaný v ambulantných knihách, kde má zachytenú činnosť prostredníctvom denných záznamov. Nemá iné zdaniteľné príjmy. Môže si uplatniť vo výdavkoch výdavky na stravovanie aj za soboty, nedele a sviatky, v ktorých vykonáva túto činnosť?

Áno, avšak za podmienky, že v daný kalendárny deň neuplatňuje stravu podľa zákona o cestovných náhradách, v rámci výkonu svojej činnosti mimo miesta pravidelného vykonávania činnosti (ambulancia).

Daňovník s príjmami podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP si **nemôže** uplatniť výdavky na stravovanie podľa tohto ustanovenia vtedy,

- ak si uplatňuje výdavky na stravovanie podľa § 19 ods. 2 písm. e) ZDP, t.j. ak si uplatňuje výdavky na stravovanie podľa zákona o cestovných náhradách pri výkone činnosti mimo miesta pravidelného výkonu činnosti a
- ak okrem podnikania alebo inej samostatnej zárobkovej činnosti vykonáva súčasne aj závislú činnosť a v súvislosti s výkonom tejto závislej činnosti mu vzniká nárok na príspevok na stravovanie podľa ZP alebo nárok na stravné zamestnanca pri pracovnej ceste podľa zákona o cestovných náhradách.

Na ustanovenie § 19 ods. 2 písm. p) ZDP nadväzuje aj ustanovenie § 21 ods. 1 písm. i) ZDP, podľa ktorého sa výdavky na osobnú potrebu daňovníka nepovažujú za daňové výdavky, pričom za výdavky na osobnú potrebu daňovníka sa nepovažujú výdavky vynaložené na stravovanie podľa § 19 ods. 2 písm. p) ZDP.